

Mimi Karlsen, Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqtigiit
maani

Annertusisamik immikkut atuartitsisarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqutinnut akissut

10-08-2016
Sagsnr. 2016 - 11871
Dok. nr. 3242631

Asasara Mimi Karlsen

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Atuartut meeqqat atuarfianni annertusisamik immikkut atuartinneqarsimasut
ilinniarnissamut periarfissaa il.il. pillugit apeqqutinnut Naalakkersuisut qujapput.
Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu
Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut,
Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit
paasissutissanik pissarsivugut.

1. Naalakkersuisut Meeqqaat atuarfianni annertusisamik immikkut atuartitsisarneq pillugu saqqumiussaqaarnissaannik kissaateqarfigineqarput:

(a) Meeqqaat atuarfianni atuartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut, ukiumut agguaqatigiisillugit qassit atuarfimmit anisarpat?

Akissut: Ukiumi atuarfiusumi 2014/15 nuna tamakkerlugu atuartut 1.-10.
klassimi annertusisamik immikkut atuartinneqartut 548-pput. Tassa
klassit trinianni tamani atuartut 55 missaaniipput. Immikkoortualuit
annertunerusut pillugit saqqummersitaq Kalaallit Nunaanni Meeqqat
Atuarfiat innersuussutigineqarpoq, taannalu Ilinniartitaanermut
Aqutsisoqarfiup nittartagaani takuneqarsinnaavoq:
http://www.inerisaavik.gl/fileadmin/user_upload/Inerisaavik/Publikation_dk/Folkeskolen_i_Gr%C3%B8nland_2014-2015.pdf

(b) Meeqqaat atuarfianni atuartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut qassit atuarnertik naammassisarpaat? (Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinneq)?

Akissut: Atuartut tamarmik meeqqat atuarfianni naammassisut meeqqat
atuarfianni naammassinermik uppernarsaammik pisarput. atuartut
arlaannik pissuteqarlutik naammassinermi misilitsinninnissamut
akuerineqartut eqqarsaatigalugit, tamanna naammassinermi
uppernarsaammi allaqqassaaq. Annertusisamik immikkut

atuartitsisarneq pillugu 2013-imi ingerlanneqartumi Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik sinnerlugu Epinionimit ingerlanneqartumi, atuartut immikkut atuartinneqartut ukiuni aalajangersimasuni marlunni inuusut misissorneqarmata paasineqarpoq atuartunit quliusunit arfineq pingasut naammassinermi misilitsinnatik meeqqat atuarfianni atuarnertik naammassisimagaat. Misissuinermi atuartit arlaannaalluunniit ilinniartitsissutini misilitsiffiusuni tamani misilitsinneq naammassingilaat. Kisiannili Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik apeqqutip tamakkiisumik akinissaanut naatsorsueqqissaarinernik tamakkiisunik peqanngilaq.

(c) Meeqqaat atuarfianni atuartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut qassit atuarnertik naammassinermi kingorna ilinniartinnut suliffinnuunniit ingerlaqqittarpat, imaluunniit suliffisaqartinneqartarpat?

Akissut: Atuartut annertusisamik immikkut atuartinneqartut atuarfimmi naammassereernerminni ilinniaqqilersut imaluunniit suliffinnut ingerlaqqittut imaluunniit arlaatigut suliffisaqartinneqartinneqartut amerlassusaat pillugit Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik ajoraluartumik tatiginartunik naatsorsueqqissaarinernik peqanngilaq.

(d) Meeqqaat atuarfianni atuartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut qassit atuarnertik naammassingaangamik siusinaartumik suliunnaarnersiuteqalertarpat?

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit **akissut:**

18-inik ukioqalernermit siusinaartumik soraarnerussutisiaqalertoqarsinnaavoq. Siusinaartumik soraarnerussutisiaqalertarneq pillugu inatsimmi nutsaami 1. juli 2016 atuutilersumi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamik qinnuteqartut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalinnginnerminni tamarmik sulisinnaassusiat misissorneqartarpoq aammalu peqqissartinneqarsinnaallutik. Siusinaartumik soraarnerussutisiat pillugit inatsit kiisalu siusinaartumik soraarnerussutisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat innersuussutigineqarput. Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissiissutigivaa, siusinaarlutik soraarnerussutisiaqalersartut 25-it ataallugit ukioqartut ukiumut 12-iliniit 18-iusartut. 1. juli 2016 siorna inuit 18-it inorlugit ukioqartut pilersuisussaataasut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersinnaanikuupput. Kisiannili 1. juli kingorna tamanna atuukkunnaarpoq.

(e) Meeqqaat atuarianni atuartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut angusaat pillugit qaqugu naliliinisoqassava (Qulaani apeqqutit b-c-d naapertorlugit)?

Akissut: Meeqqat atuariannik nalilersuinermi 2015-imi ingerlanneqartumi immikkut atuartitsisarneq ilaavoq. Nalilersuinerlili atuartut annertusisamik immikkut atuartinneqartut meeqqat atuarianni naammassereernerminni ilinniagaqalartatut allatulluunniit suliffissaqalersartut ilaanngillat. Annertusisamik immikkut atuartitsisarnermik immikkut nalilersuinissamik Naalakkersuisut maannakkut pilersaaruteqanngillat.

2. Annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut ingerlaqqinnissaat qulakkeerniarlugu arlaatigut Meeqqaat atuariat qimakkunikku ingerlaqqinnissaannik isumannaarisussanik maannakkut attuutsinneqartunik aaliangersaasaqarsimava, (Ilinniarfiit, suliffiit il.il.)?

Akissut: Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8, 25. juni 2014-imeersumi § 35, imm. 1-imi una aalajangersarneqarpoq:

”Inuup annertuumik innarluutillip meeqqat atuarianni atuarnini naammassigaangagu ilinniarnep ingerlaqqinnissaanut aamma/imaluunniit sulinerup ingerlanneqarnissaanut, inuk annertuumik innarluuteqartoq aamma/imaluunniit angajoqqaatut oqartussaanermik pigisaqartoq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaagallartoq, inuk annertuumik innarluutilik 18-it ataallugit ukioqarsimappat imaluunniit nammineersinnaassuseqanngippat, suleqatigalugit kommunalbestyrelsip suliarissavaa ilinniagaqarnissamut aamma/imaluunniit suliamik ingerlataqarnissamut iliuusissatut pilersaarusiaq.”

Inunnut annertuumik innarluuteqartunut sammisaqartitsinissamik neqerooruteqarnissaq kommunalbestyrelsit aamma qulakkiissavaat. Tamanna pillugu takukkit nalunaarummi tassani §§ 36-38.

Maannakkulli inuusuttunut immikkut pisariaqartitalinnut inuusuttut ilinniagaannik sinaakkusiisumik inatsiseqanngilagut – tassa inuusuttut immikkut pisariaqartitalinnut inuusuttut ilinniagaat pillugit Danmarkimi inatsisip assingani (LBK nr 783 af 15/06/2015).

Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernernullu Naalakkersuisoqarfik Majoriami neqeroorut pillugu imatut paasissutissiivoq: Majoriami (Siusinnerusukut Piareersarfimmi) suliaasaq pingarneq tassaavoq maannakkut siunissamilu inuusutissarsiutini aalaakkaasunik, kajumissusilinnik, piginnaasaqartunik tamatigoortunillu sulisoqarnissaq qulakkeerniarlugu

innuttaasut ataasiakkaat sulisinnaasut ilinniagaqarnissamut piareersarniarlugit aamma/imaluunniit sulinissamut piareersarniarlugit ilitersornissaat piginnaasaasalu qaffarnissaat. Majoriami taamaalilluni innuttaasut immikkut atuartitsinermi atuartuusimanersut imaluunniit meeqqat atuarianni "nalinginnaasumik" atuartuusimanersut tunngavigalugit immikkoortinneqarnikuunngillat. Majoriami piginnaasanik qaffasaanissamik neqerooruteqarsinnaanermi innuttaasut ataasiakkaat piginnaasaat kissaataallu aallaavigineqartarput."

3. Annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut ingerlaqqinnissaat qulakkeerniarlugu arlaatigut Meeqqaat atuariat qimakkunikku ingerlaqqinnissaannik isumannaarisussanik (Ilinniarfiit, suliffiit il.il.) Naalakkersuisut eqqarsaatersuuteqarpat?

Akissut: Naalakkersuisut nassuerutigaat inuit annertuumik innarluutillit ilinniagaqarnissamut periarfissaannik neqeroorfiginissaat ullumikkut ajornakusoortoq. Inuit meeqqat atuarianni annertusisamik immikkut atuartinneqartut assigiinngiaartorujussuupput, taamaammat inunnut taakkununga ilinniagaqarnissamik neqeroorutivinnik pilersitsinissaq pissutsit pissutigalugit piginaasanik qaffasaanissamut pisariaqartitaanni inuttut pissusaat, inuttut ilinniakkatigullu atugaat tunngavigineqartariaqarput, tassungalu peqatigitillugu nunatsinni najugaqarfinni assigiinngitsuni najugaqartuusimanissaat ilimagineqartariaqarluni. Atuartut assersuutigalugu tassaasinnaapput qaratsakkut annertuumik innarlarsimasut, sianissutsikkut kinguarsimasut, tappiitsut, tusilartut, arlalinnik ajoqutillit il.il. Inuit taakku immikkut ilinniarsimasunik sulisoqartuni immikkut paaqqinnittarfinni najugaqarajuttarput.

Tassunga peqatigitillugu nunatsinni inunnik taamatut ilinniagaqarsinnaasunik ilinniartitsisinnaasunik misilittagalinnik ilinniarsimasunillu amigaateqarpugut, taamaammat sulisut suliamik ingerlatsisinnaasut inunnik taakkuninnga sullissisinnaasut kisiisa piinnarnagit aammali suliffeqarfiit immikkut pisariaqartitsisunik ilinniartoqalersinnaasut piginnaasassanik qaffasaaniarluni annertuumik suliniuteqalernissamik aamma pisariaqartitsiviuvoq. Inuit taakku taamaammat Danmarkimi ilinniagaqarnissamut neqeroorutinut innersuunneqartarput, imaluunniit sumiiffinni pisiniarfiit/ilinniarfiit suleqatigalugit inunnut ataasiakkaanut aaqqiissutissanik suliaqartoqartarluni.

(a) Akuerineqarpat: Naalakkersuisut suna iliuuseriniarpaat?

Akissut: Immikkoortumi annertunerusunik iliuuseqarnissamik Naalakkersuisut maannakkut pilersaaruteqanngillat, kisiannili inuit annertuumik innartuutillit ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu pitsaanerpaamik qanoq neqeroorfigineqarsinnaanersut pillugu qitiusumik ilinniarfiit kommunillu oqaloqatiginiarpaat.

4. Siunissami angajoqqaanut, atuarfinnut, suliffeqarfinnullu suleqatigiittoqarluni annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut ataasiakkaat inuussutissarsiutitigut ilinniakkamik aallussisinaanissaat aaqqissuunneqartuuppat naggataatigulli ilinniartuq ilinniagaqarnermik uppernarsaammik allagartartaarluni. Naalackersuisut pitsaaqutinik ajornartorsiutinillu sunik kinguneqarsinnaanera oqaatigisinnaanerpaat?

Akissut: Suliffeqarfiit CSR-imi suliniuteqarneranni nunatsinni tamanut tunngasunik ilinniagaqartitsiniarnermi peqataatinneqarnissaat aammali nunaqqatigut immikkut pisariaqartitallit ilinniartinneqarnissaat pineqarpat iluaqutissarpassuaqartoq Naalackersuisut soorunami takusinnaavaat. Suliffeqarfippassuit pitsaaqisumik ilinniartitsinermi suliniuteqareerput, kisiannili nunatsinni pisortat namminersortullu suliffeqarfii suleqatigalugit inuit annertuunik pisariaqartitsisut aaqqissuussamik ilinniagaqarnissaannik pilersitsinnginnermi suliaqarfiit arlallit suli qaninnerusumik oqaloqatiginissaat pilersaarusoqatiginissaallu minnerunngitsumillu inatsisiliornissaq pisariaqarput. Tamassuma saniatigut siusinnerusukkut taaneqareersutut inunnik, inunnik immikkut pisariaqartitalinnik ilinniarfinni suliaqarsinnaasunik ilinniartitsinissaq/ilinniartitseqqinnissaq annertuumik pisariaqartinneqarpoq.

Tassunga peqatigitillugu erseqqissarneqassaaq taaguut "svenditut allagartaq" qaffasissumik ilinniagaqarluni inuussutissarsiutini piginnaasaqarnermut tunngasuusooq, tamassumalu paasinarsisippaa piginnaasat qaffasissusiannut tunngatillugu inuussutissarsiutit pitsaassusaat. Inuit anguniakkat annertuunik immikkut pisariaqartitallit amerlangaatsiartut taamatut piginnaasaqalernissaat qularnartutut isigineqartariaqarpoq. Taamaammat tassunga taarsiullugu iluarnerussiaaq ilinniagaqarnermut uppernarsaatit atorneqarpata, taakkunani pisuni ataasiakkaani piginnaasat aalajangersimasut immikkut aaqqissuussilluni ilinniagaqarnermi piginnaasaqalerneqarsimasut allaaserineqassallutik.

(a) Naalackersuisut eqqarsaatersuutigisinnaanerpaat taamatut ilinniarnermut aaqqissuussineq ilinniagaqarnermi pisartagaqarnermik aaqqiivigineqarsinnaanersoq – Naalackersuisut missigersorsinnaanerpaat qanoq annertutigisumik pisortat aningaasaqarnerannut kinguneqarsinnaassanersoq?

Akissut: Aap –inuit immikkut pisariaqartitsisut akuerisaasumik ilinniarnerannut ilinniagaqarnermi suleqatitsinissamut inatsisitigut pinnaatitsisoqarsinnaanera Naalackersuisut takorloorsinnaavaat. Inuit immikkut pisariaqartitsisut ilinniagaqarnermi pillugit malittarisassat

atuuttut malillugit taperserreqassappata ukiumi ilinniarfiusumi inummut ataatsimut 60.000 kr. missaanni ukiulli sinnerini 30.000 kr. missaanni aningaasartuuteqarnermik kinguneqassaaq. Taakku inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ilinniartunut allanut aningaasartuutit assigaat. Inunnulli ataasiakkaanut ilinniagaqarner siutaannut aningaasatuutit immikkut tapiissuteqartarnermut tunngatillugu pisut ataasikkaat apeqqutaasorujussuussapput. Inuit immikkut pisariaqartitallit saniatigut tapiiffigineqassappata, tassa suliffeqarfinnut ilinniarfiusunut qaffasinnerusumik tapiissuteqarnikkut assigisaatigulluunniit, tamassumunnga nutaanik malittarisassiortoqartariaqassaaq, ilinniagaqarner siutinut allatulluunniit malittarisassiornikkut.

5. Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaaniikkut ikiorsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi allassimasut saniatigut atuartut pineqartut annertusisamik immikkut atuartitsinneqartut eqqornerusumik nalunaarsorneqarsimanerpat?

Akissut: Naamik – meeqqat atuarfianni naamik. Kisiannili meeqqat atuarfinni immikkut atuartitsisarneq pillugu nutartikkamik nalunaarusiornissaq Naalakkersuisut ilimagaat, ilimagineqarporlu taanna ukiumi atuarfiusumik 2017/2018 atuutilersinneqassasoq.

6. Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 25. juni 2014-imeersumi periarfissat Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarnermut tunngatillugu atuutsinneqarnerpat?

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit **akissut:**

Inunnut annertuumik innarluutiteqartunut ikiorsisarneq pillugu nalunaarummi ikiuisarnermi iliuutsit assignngitsorpassuit inunnullu annertuumik innarluuteqartunut ikiorsisarneq pillugu pissutsit allat killilersorneqarput. Nalunaarut taanna malillugu qinnuteqarnissamut ikiorneqarnissamullu innarluutillit pillugit peqqussutip ataaniinnissaq piumasaqaataavoq. Suliani ataasiakkaani immikkut nalilersuisoqartarpoq. Annertusisamik immikkut atuartinneqarnissamut peqqussutip ataaniinnissaq piumasaqaataangilaq, inuillu tamarmiunngitsut annertusisamik immikkut atuartinneqartut inunnut annertuumik innarluuteqartunut ikiorsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaasa ataaniipput. Innarluutillit pillugit peqqussut aamma malittarisassanut allanut sanilliullugu allat atuussinnaangippata atuutilersarpoq, tassa taamaallaat inatsisini allani malittarisassat atorneqarsinnaangippata inatsimmi tassani malittarisassat atorneqassapput.

7. Naalackersuisut apeqqummut tunngavilersuummullu pineqartumut atatillugu allamik assigusumik saqqummiussassaqaanerlutik?

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit **akissut:**

Inuit taakku assigiissutut isigineqannginnissaat pingaaruteqarpoq, inuttulli assigiinngitsunik piginnaasaqartutut piginnaasaasalu assigiinngiiaartorujussuarmik annikillinikuuneratut isigineqassallutik.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq STU (Immikkut Aaqqissuussamik Ilinniartitsineq) Ilinniartitsinnermut Naalackersuisoqarfiup aamma Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfiup suleqatigiinnerisigut Kalaallit Nunaanni ineriartortitsinerup aallartinneqarnissaa eqqarsaataasoq. Danmarkimi STU-qarpoq, taguummilu ilinniarnertit ataatsimut ilisarnaateqartut anguniakkat pisariaqartitaannut tunngatillugu immikkut aaqqissuunneqartut assigiinngitsorpassuit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Nivi Olsen